

BÀI 2

NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ PHÁP LUẬT

NỘI DUNG

- I. Nguồn gốc, khái niệm pháp luật**
- II. Bản chất của pháp luật**
- III. Thuộc tính của pháp luật**
- IV. Chức năng, vai trò của pháp luật**
- V. Mối quan hệ giữa pháp luật với các hiện tượng xã hội khác**
- VI. Kiểu pháp luật, hình thức pháp luật**

I. NGUỒN GỐC, KHÁI NIỆM PHÁP LUẬT

1.1. Nguồn gốc pháp luật

1.2. KHÁI NIỆM PHÁP LUẬT

Pháp luật là hệ thống các quy tắc xử sự mang tính bắt buộc chung, do Nhà nước đặt ra hoặc thừa nhận, thể hiện ý chí Nhà nước, được Nhà nước bảo đảm thực hiện nhằm điều chỉnh các quan hệ xã hội.

9/15/21

NGUYỄN THỊ LÊ THUY

II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

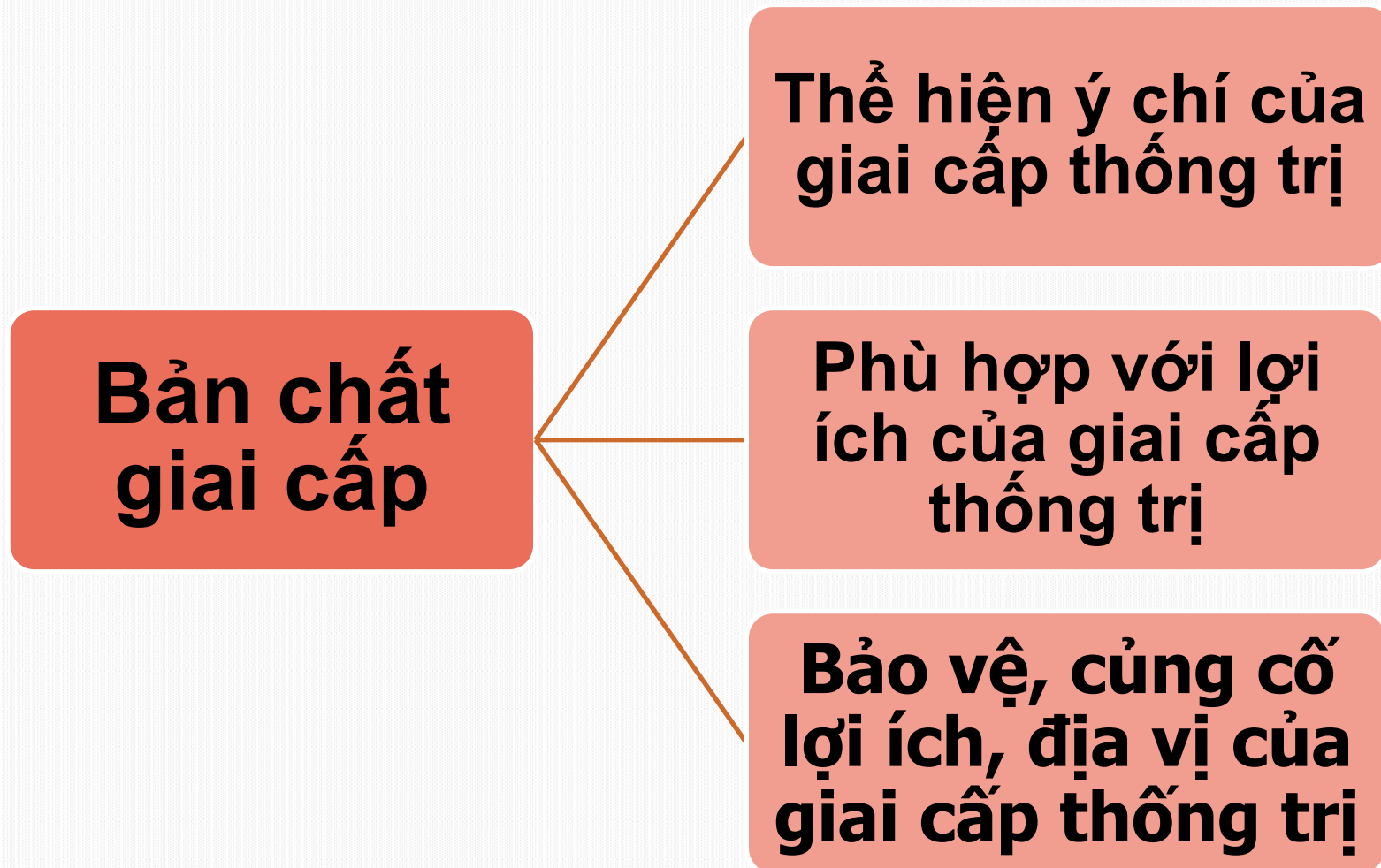
1

- Bản chất giai cấp

2

- Bản chất xã hội

II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

II. BẢN CHẤT CỦA PHÁP LUẬT

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

Tính quy phạm phổ biến

Tính cưỡng chế

Tính xác định chặt chẽ về mặt hình thức

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

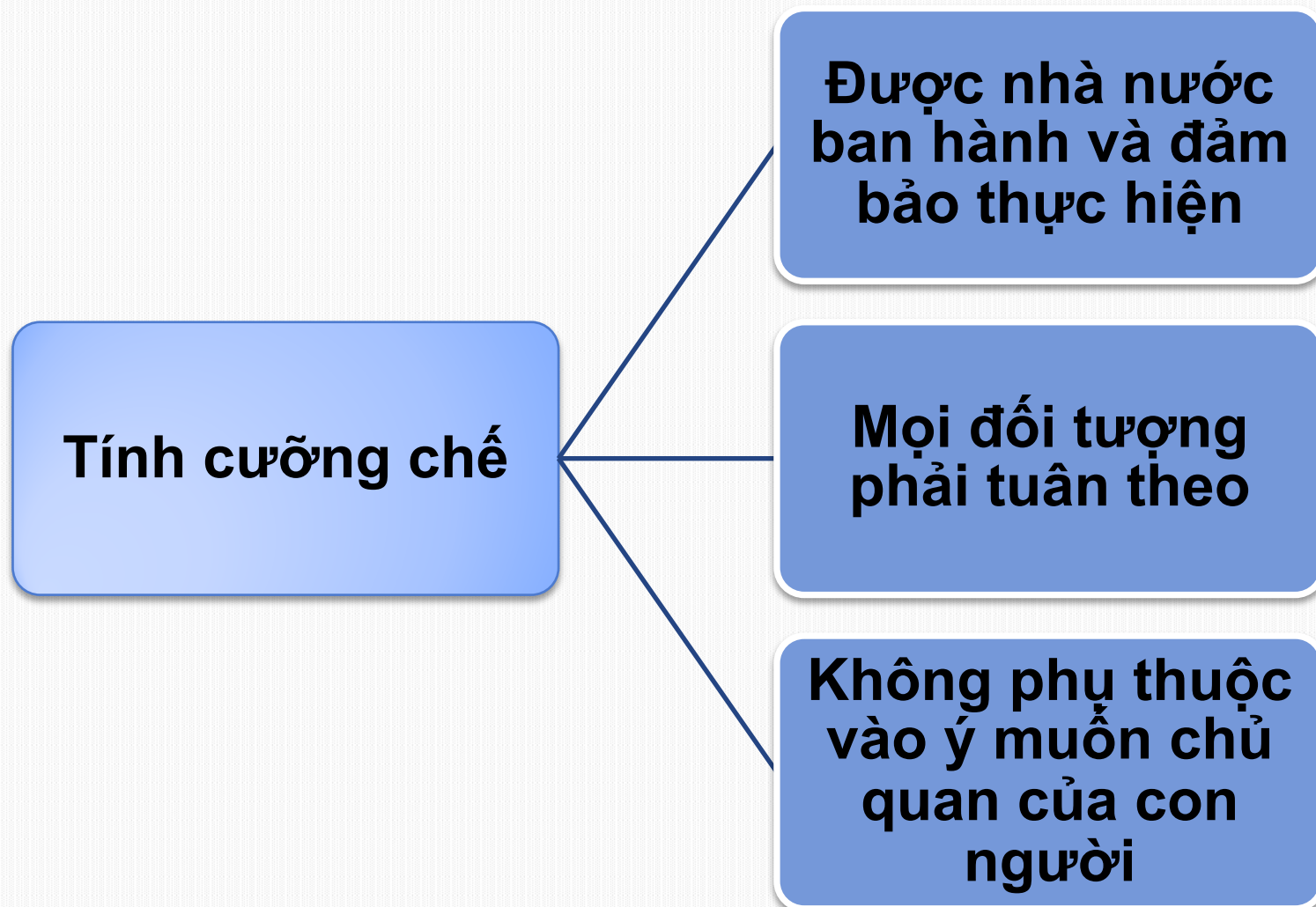
**Tính quy
phạm phổ
biến**

```
graph LR; A[Tính quy phạm phổ biến] --- B[Khuôn mẫu, chuẩn mực, thước đo cho hành vi xử sự trong xã hội]; A --- C[Điều chỉnh những mối quan hệ mang tính phổ biến, điển hình và ổn định];
```

**Khuôn mẫu, chuẩn
mực, thước đo
cho hành vi xử sự
trong xã hội**

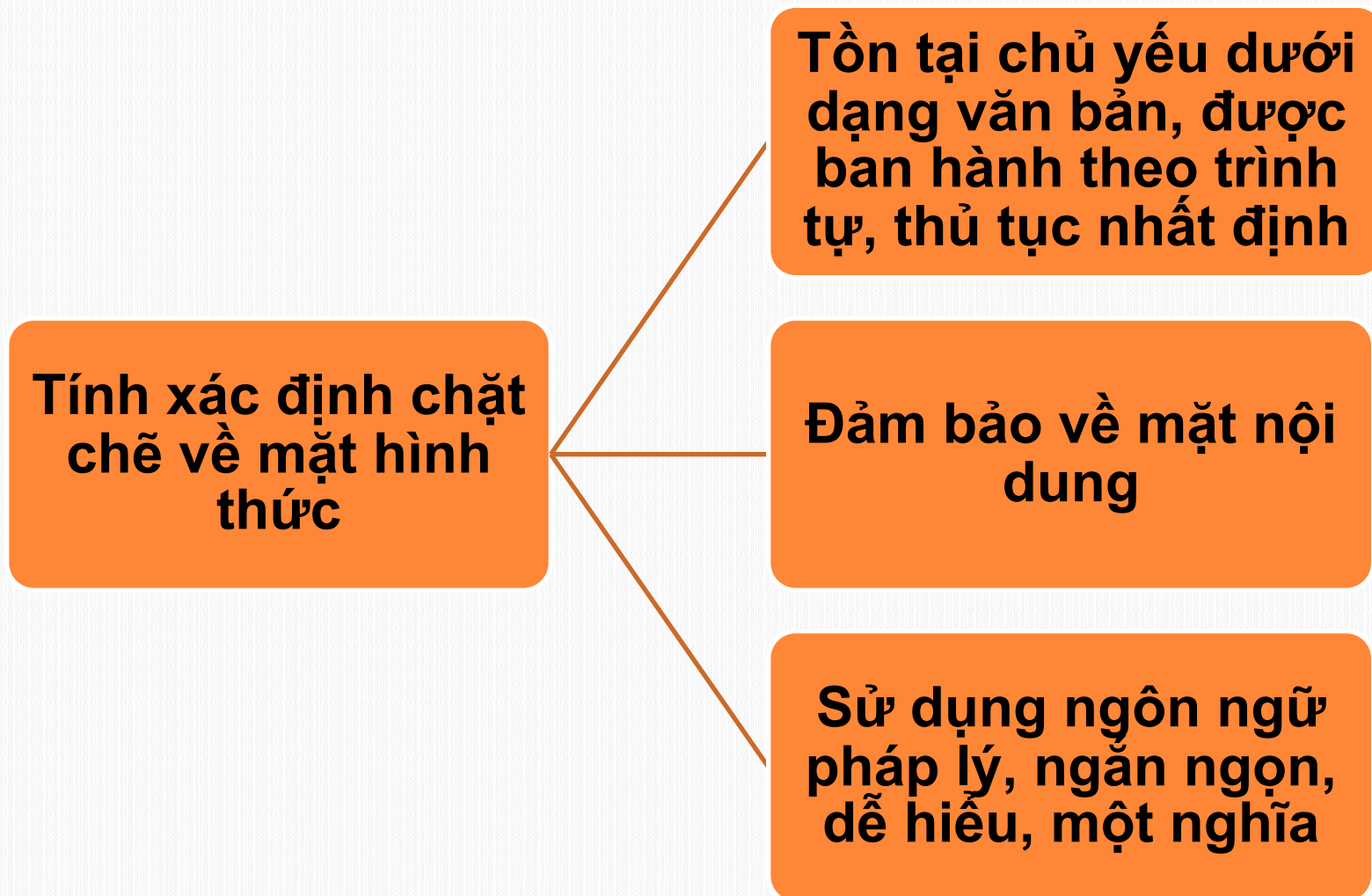
**Điều chỉnh những
mối quan hệ mang
tính phổ biến, điển
hình và ổn định**

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

III. THUỘC TÍNH CỦA PHÁP LUẬT

IV. CHỨC NĂNG, VAI TRÒ CỦA PHÁP LUẬT

1. Chức năng của pháp luật

**Chức năng điều chỉnh
các quan hệ xã hội**

**Chức năng bảo vệ các
quan hệ xã hội**

Chức năng giáo dục

IV. CHỨC NĂNG, VAI TRÒ CỦA PHÁP LUẬT

2. Vai trò của pháp luật

1

- Phương tiện chủ yếu để Nhà nước quản lý mọi mặt đời sống xã hội

2

- Phương tiện bảo vệ các quyền, lợi ích hợp pháp của công dân

3

- Góp phần tạo dựng và làm ổn định những quan hệ mới

4

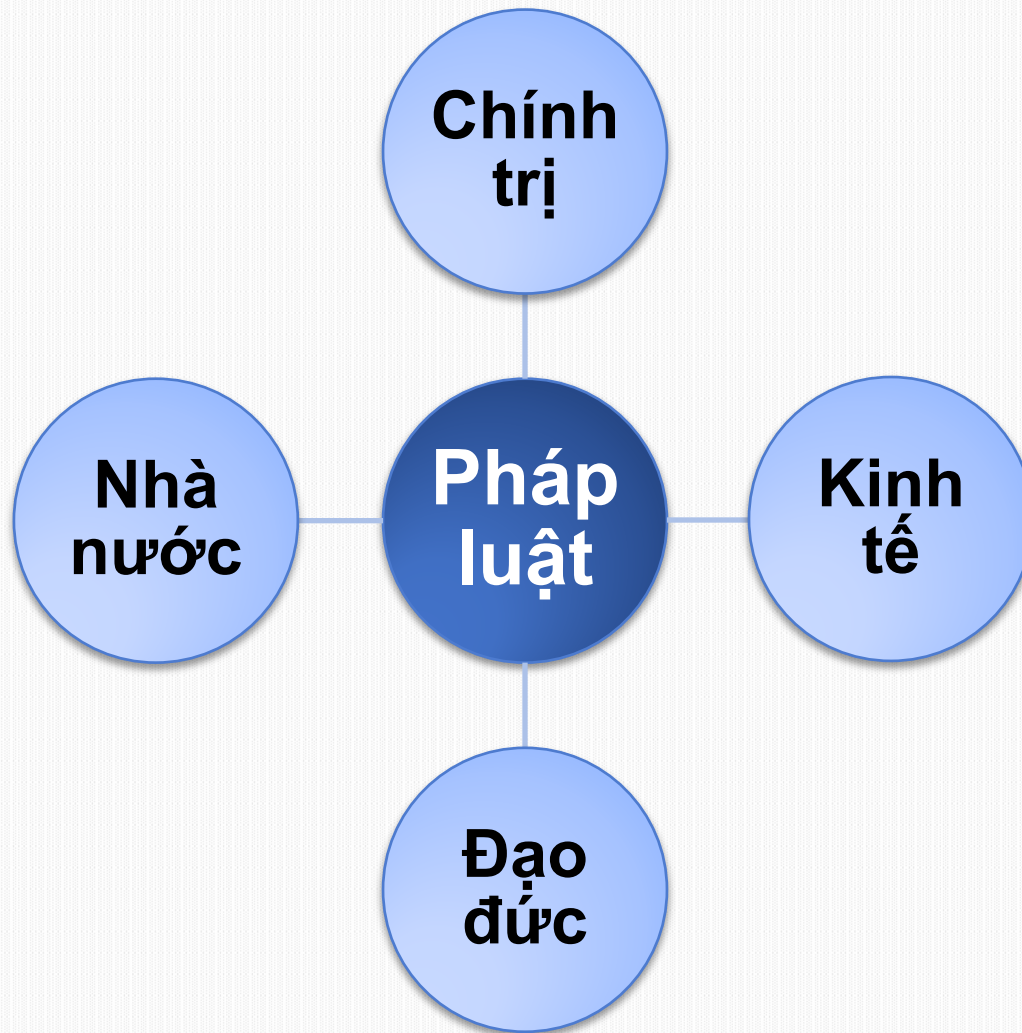
- Cơ sở hoàn thiện bộ máy Nhà nước và tăng cường quyền lực nhà nước

5

- Cơ sở tạo lập mối quan hệ đối ngoại

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

1. Mối quan hệ giữa pháp luật và nhà nước

Là yếu tố thuộc kiến trúc thượng tầng và có mối quan hệ biện chứng và tác động qua lại lẫn nhau:

- ❖ Có nhiều nét tương đồng với nhau
- ❖ Nhà nước sử dụng pháp luật làm công cụ chủ yếu để quản lý xã hội và thực hiện quyền lực nhà nước. Ngược lại nhờ quyền lực nhà nước mà pháp luật được tôn trọng và thực hiện.

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

2. Mọi quan hệ giữa pháp luật và chính trị

- ❖ Pháp luật là một hình thức biểu hiện cụ thể của chính trị
- ❖ Chính trị là linh hồn của pháp luật.
- ❖ Pháp luật là phương tiện để thực hiện quyền lực chính trị.

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

3. Mọi quan hệ giữa pháp luật và kinh tế

Kinh tế giữ vai trò quyết định đến pháp luật nhưng pháp luật cũng có tính độc lập tương đối và có sự tác động mạnh mẽ đến kinh tế.

V. MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỚI CÁC HIỆN TƯỢNG XÃ HỘI KHÁC

4. Mối quan hệ giữa pháp luật và đạo đức

Mối quan hệ hỗ trợ nhau, bổ sung cho nhau, lệ thuộc vào nhau

VI. KIỂU PHÁP LUẬT, HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

1. Kiểu pháp luật

a. Khái niệm:

Kiểu pháp luật là tổng thể các dấu hiệu, đặc trưng cơ bản của pháp luật, thể hiện bản chất giai cấp và những điều kiện tồn tại, phát triển của pháp luật trong một hình thái kinh tế - xã hội nhất định.

4.1. KIỂU PHÁP LUẬT

b. Các kiểu pháp luật:

Kiểu PL XHCN

Kiểu PL Tư sản

Kiểu PL Phong kiến

Kiểu PL Chủ nô

4.2. HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

a. Khái niệm

Hình thức pháp luật là cách thức mà giai cấp thống trị sử dụng để nâng ý chí của giai cấp mình lên thành luật.

CÁC HÌNH THỨC PHÁP LUẬT

TẬP QUÁN PHÁP

- Thừa nhận một số tập quán trong XH
- Được sử dụng nhiều trong các nhà nước chủ nô, phong kiến

TIỀN LỆ PHÁP

- Nhà nước thừa nhận quyết định, bản án đã có hiệu lực
- Trường phái pháp luật Anh, Mỹ

VĂN BẢN QPPL

- Do CQNN có thẩm quyền ban hành
- Trường phái pháp luật Châu Âu lục địa